

แบบรายงานการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

หน่วยงาน ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล นางสาววีรวรรณ ศรีสวัสดิ์

ตำแหน่ง บรรณารักษ์

กลุ่มบุคลากร

สายวิชาการ

สายสนับสนุนวิชาการ

๒. หัวข้อหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

การเสวนาออนไลน์ เรื่อง Virtual Forum Library Services Through COVID-19: Challenges and Opportunities for Library

๓. วิทยากรในการสัมมนา

- ๓.๑ รศ.ดร.อมร เพชรสม ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๓.๒ รศ.ดร.ปัญญารักษ์ งามศรีตระกูล ผู้อำนวยการ สำนักทรัพยากรการเรียนรู้คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๓.๓ ดร.รุจเรขา วิทยายุทธมิกุล อดีตผู้อำนวยการหอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๓.๔ นางวนิดา ศรีทองคำ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๓.๕ นางสาววราภรณ์ พัฒนเกียรติพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ๓.๖ ผศ.เอกรินทร์ ยลระบิล ผู้อำนวยการหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๓.๗ ดร.มลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต
- ๓.๘ รศ.ดร.วนิดา แก่นอากาศ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๔. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดสัมมนา

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๕. ระยะเวลาที่เข้ารับการศึกษา

วันที่ 30 เมษายน 2563 เวลา 09:00-12:00 น.

๖. งบประมาณที่ใช้ในการสัมมนา

-

๗. วัตถุประสงค์ของการสัมมนา

เพื่อหาแนวทางบริหารจัดการห้องสมุด การให้บริการ การปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ ร่วมกันในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

๘. สรุปเนื้อหาสาระของการสัมมนา

การเข้าร่วมรับฟังเสวนาออนไลน์ เรื่อง Virtual Forum Library Services Through COVID-19: Challenges and Opportunities for Library สามารถสรุปได้ดังนี้

รศ.ดร.อมร เพชรสม ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า จุฬาฯ มองถึงการพัฒนาบริการออนไลน์มากขึ้น การพัฒนาทรัพยากรในรูปแบบออนไลน์ และโครงการหนึ่งที่น่าสนใจก่อนหน้านี้คือ Unman Library ซึ่งก่อนหน้านี้หยุดชะงักไปพักหนึ่ง แต่ตอนนี้เริ่มดำเนินการแล้ว คาดว่าจะสามารถเปิดให้บริการได้ช่วงเดือนสิงหาคมนี้ ฝากให้ทุกคนในห้องสมุดมองไปถึงข้างหน้า ห้องสมุดและบุคลากรในห้องสมุดจะอยู่อย่างไรกับวิถีชีวิตในแบบ New Normal ที่เกิดขึ้น เพื่อไขว่คว้าโอกาส โดยเฉพาะการพัฒนาแบบบริการแบบใหม่ที่คุ้มค่าที่สุด การให้บริการทรัพยากรออนไลน์ ในภาคของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มองถึงการทำงานที่บ้าน การปรับรูปแบบการทำงานเต็มเวลา เป็นกะ แทน และน่าจะเป็นโอกาสอันดีของบุคลากรที่จะได้พัฒนาทักษะทั้ง reskill และ upskill อย่งไรก็ตาม ยังคาดหวังที่จะเห็นห้องสมุดแต่ละแห่งเกิดความร่วมมือกันมากขึ้น เพื่อการแบ่งปันและสนับสนุนส่วนต่าง ๆ ไปด้วยกัน

รศ.ดร.ปัญญาธิกร งามศรีตระกูล ผู้อำนวยการวิทยทรัพยากรการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวว่า จากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 มองภาพการพัฒนาห้องสมุดไปถึงการเป็น True Digital Library แต่ไม่ควรจะเป็นต่างคนต่างทำ ควรจะผนึกกำลังห้องสมุดทั้งประเทศ ยิ่งหากมีการพัฒนาระบบให้เป็นระบบเดียวกันจะดีมาก ยกตัวอย่างเช่น archive.org ที่เรียกตัวเองว่าเป็น Open Library ให้บริการทั่วโลก คุณอยู่ที่ไหนในโลก ถ้ามีอินเทอร์เน็ตก็เข้าไปอ่านได้ จึงอยากให้ห้องสมุดของไทยมาผนึกกำลังกัน มาทำบริการร่วมกัน ไม่อยากให้คิดเฉพาะแห่ง อยากให้คิดแบบ Think Globally at Locally ในส่วนภาคการทำงานของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดสนับสนุนแนวทางการทำงานเป็นกะ การจัดแบ่งชุดเพื่อหมุนเวียนคนทำงานภายในห้องสมุด เพื่อลดความเสี่ยงหากเกิดสถานการณ์ระบาดของโรคในอนาคต

ส่วนความท้าทายของห้องสมุดที่ต้องปรับ คือการปรับตัวเองโดยเฉพาะการเพิ่มศักยภาพด้าน IT ให้มากขึ้น บรรณารักษ์ต้องพัฒนาทักษะด้าน IT ให้เข้มข้นขึ้น ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ด้าน IT ต้องทำความเข้าใจงานห้องสมุดและเข้ามาสนับสนุนงานตรงนี้มากขึ้น และจะทำอย่างไรที่จะฉีกกำลังห้องสมุดทั่วประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพและอำนาจการต่อรองในด้านต่างๆ นอกจากนั้นสิ่งที่มองข้ามไม่ได้เลย คือเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ ที่ห้องสมุดอาจจะยังตีตรงไม่แตก ยังมีหลายอย่างที่คลุมเครือ ต้องอาศัยการตีความ เช่น Fair Use ห้องสมุดต้องมาเรียนรู้และศึกษาอย่างจริงจังว่า กฎหมายลิขสิทธิ์ อนุญาตให้ทำอะไรได้บ้าง

ดร. รุจเรขา วิทยายุทธภูมิกุล หอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เสนอว่า ประสบการณ์จากการเผชิญกับโรค COVID-19 คิดว่า ทุกอย่างต้องมีความชัดเจน ในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะการจัดการเพื่อการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่า ไม่ตื่นตระหนก ไม่ว่าจะเป็น เจลแอลกอฮอล์ น้ำยาทำความสะอาด และการทำความเข้าใจให้ความรู้แก่บุคลากรภายในห้องสมุด การเปลี่ยนแปลงการทำงานต่างๆ ให้สามารถทำงานที่บ้านได้ ในขณะที่บริการห้องสมุดทุกอย่างต้องเปลี่ยนให้เป็น Mobile Device การพัฒนาบริการเพื่อสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัย โดยเชื่อว่าต่อไปจะมีไวรัสที่รุนแรงมากขึ้น ฉะนั้นการรักษาสุขอนามัย จะกลายเป็นเรื่องปกติ ทั้งเจ้าหน้าที่และผู้เข้าใช้บริการ

นางวนิดา ศรีทองคำ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เห็นว่า ความท้าทายจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 กับห้องสมุด มองถึงการพัฒนา Open Access ต่าง ๆ ที่ห้องสมุดยังไม่สามารถนำออกให้บริการต่างๆ ได้ เนื่องจากปัญหาในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมาย และแนวทางกฎหมายที่ถูกต้อง การตีความเรื่อง Fair Use นอกจากนั้น จะเห็นว่า เรายังไม่มี Single Database ของงานวิจัยระดับประเทศ หรือ Big Data เกี่ยวกับงานวิจัย ผลการทดลอง เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลให้กับนักวิจัยได้ใช้งานข้อมูลอย่างรวดเร็ว และยังมองว่าห้องสมุดควรเป็นผู้ทำหน้าที่รวบรวมเรื่องราว ประวัติ วัฒนธรรม ขององค์กร ในรูปแบบของคลังความรู้แบบเปิด เพื่อเปิดให้ทุกคนเข้าถึงข้อมูลได้

นางสาววรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ความท้าทายคือ การใช้เทคโนโลยี และสื่อสังคมออนไลน์ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดทั้งในด้านการบริหารจัดการบริการห้องสมุดและการพัฒนาบุคลากร เพื่อการทำงาน WFH อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการจัดการและบริการ Open Access อย่างไรให้เกิดประโยชน์จากผู้ใช้งานมากที่สุด ในเชิงของการเข้าใช้พื้นที่ห้องสมุด คงต้องมาดูเรื่องการจัดการด้านการรักษาระยะห่างของผู้ใช้ ด้วยการจำกัดคนเข้าใช้ห้องสมุด การจัดสถานที่ ที่นั่งอ่านมากยิ่งขึ้น สถานการณ์โรค COVID-19 เป็นโอกาสในการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร และผู้ให้บริการมากขึ้น จนปัจจุบันจะเห็นว่า ตอนนี้นักบุคลากรและผู้ให้บริการจะใส่หน้ากากอนามัยจนกลายเป็นกิจวัตรประจำวัน

๙. ปัญหาอุปสรรคในการสัมมนา

-

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับจากการสัมมนา

: - ต่ตนเอง ได้รับแนวทางในการปรับตัวและแนวทางการปฏิบัติงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

: - ต่หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย ได้แนวทางบริหารจัดการห้องสมุด การให้บริการ การปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และแผนการรับมือในอนาคต

๑๑. เอกสารหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากสัมมนา

ไม่มีเอกสาร

๑๒. สำเนาประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรฯ ที่ได้รับการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

-

๑๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

-

(ผู้รายงาน)..... *วิภาดา อภิสิทธิ์*

(นางสาววิภาดา อภิสิทธิ์)

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

.....
.....
.....

(ลงชื่อ)..... *กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์*

(อาจารย์ ดร.กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์)

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓